

การพัฒนาก

ภาคผนวก ก.
สูตรที่ใช้ในการวิจัย

สูตรที่ใช้ในการวิจัย

1. คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรในการคำนวณ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535)

$$n = \frac{p(1-p)}{\frac{e^2}{z^2} + \frac{p(1-p)}{N}}$$

- n = จำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง
 p = สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยกำหนดจะสุ่ม
 z = ระดับความเชื่อมั่นที่ผู้วิจัยกำหนดไว้
 e = สัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้
 N = จำนวนประชากร

2. หาความเที่ยงของแบบวัดคุณภาพชีวิต โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (ยูวดี ภาษา และคณะ, 2534)

$$r_\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

- เมื่อ r_α = ค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง
 n = จำนวนข้อทั้งหมดในแบบประเมิน
 $\sum S_i^2$ = ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนข้อคำถามแต่ละข้อ
 S_t^2 = ความแปรปรวนของแบบวัดรวมทั้งฉบับ

3. หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากร ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส ปัจจัยด้านสังคม และเศรษฐกิจ ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ ปัจจัยด้านสุขภาพ ได้แก่ ระยะเวลาของการเจ็บป่วย และจำนวนครั้งของการเข้ารับการรักษากับคุณภาพชีวิต โดยใช้ไคสแควร์ (Chi-Square)

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

เมื่อ χ^2 = ค่าไคสแควร์

O_{ij} = เป็นความถี่จากการสังเกตในแถวที่ i คอลัมน์ที่ j

E_{ji} = เป็นความถี่ที่คาดหวังในแถวที่ i คอลัมน์ที่ j

r = จำนวนแถว

c = จำนวนคอลัมน์

4. แปลงคะแนนคุณภาพชีวิตแต่ละด้านให้เป็นคะแนน T (Normalized T-score) ทั้งนี้ เพราะมาตรวัด (Scale) ของแต่ละด้านแตกต่างกัน กล่าวคือ ด้านความพึงพอใจในชีวิตมี 10 มาตรวัด (1-10 scale) ด้านอึดทนในทัศนคติ ด้านสุขภาพและการทำหน้าที่ของร่างกาย และด้านสังคมและเศรษฐกิจมี 5 มาตรวัด (1-5 scale) เพื่อต้องการนำค่าคะแนนมารวมกันได้ โดยมีขั้นตอนดังนี้

4.1 แปลงคะแนนดิบของแต่ละด้านให้เป็นคะแนนมาตรฐาน Z (Normalized Z-score) โดยใช้สูตร

$$Z = \frac{X - \bar{X}}{S.D.}$$

4.2 แปลงคะแนนมาตรฐาน Z ให้เป็นคะแนน T (Normalized T-score) โดยใช้

สูตร

$$T = 10Z + 50$$

4.3 นำคะแนน T ที่ได้แบ่งเป็น 5 ระดับ และหาความถี่แต่ละระดับ ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่าความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละช่วงคะแนน T ของคุณภาพชีวิตโดยรวม

คะแนน T	ความถี่ (n)	ร้อยละ
63 - 70	6	3.6
55 - 62	33	19.8
47 - 54	68	40.7
39 - 46	50	29.9
31 - 38	10	6
รวม	167	100

ภาคผนวก ข.
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

28 มีนาคม 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสัมภาษณ์

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโรคเบาหวาน

เนื่องด้วยนางสาวจันทร์ศิริ ดาวเรือง นักศึกษาปริญญาโท สาขาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโรคเบาหวาน ที่เข้ารับการรักษาที่คลินิกเบาหวาน แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมหาสารคาม

จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสัมภาษณ์ตามความเป็นจริงทุกประการ เพื่อผลการศึกษาวิจัยที่ได้จะนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการพยาบาล เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโรคเบาหวาน เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพยาบาล และนำผลการศึกษาวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของการพยาบาลต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

 ๑๓๐๖๑๘

(นางสาวจันทร์ศิริ ดาวเรือง)

นักศึกษาปริญญาโท

สาขาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

แบบสัมภาษณ์ผู้สูงอายุโรคเบาหวาน

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

- ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุโรคเบาหวาน
- ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์คุณภาพชีวิต ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ
 - ด้านที่ 1 ความพึงพอใจในชีวิต
 - ด้านที่ 2 อึดทนในทศน์
 - ด้านที่ 3 ด้านสุขภาพและการทำหน้าที่ของร่างกาย
 - ด้านที่ 4 ด้านสังคมและ เศรษฐกิจ

ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง ให้ผู้สัมภาษณ์ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นคำตอบ และเติมข้อความลงในช่องว่างที่ได้จากการสัมภาษณ์ในคำตอบแต่ละข้อ

1. เพศ () ชาย
 () หญิง
2. อายุ.....ปี
3. สถานภาพสมรส () คู่
 () โสด
 () หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่
4. ระดับการศึกษา () ไม่ได้รับการศึกษา
 () ประถมศึกษา
 () มัธยมศึกษา
 () อุดมศึกษา/สูงกว่า
5. รายได้ต่อเดือน.....บาท
6. ระยะเวลาหลังได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นเบาหวานจากแพทย์.....ปี
7. จำนวนครั้งของการเข้ารับการรักษานในโรงพยาบาล.....ครั้ง

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์คุณภาพชีวิต ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 ความพึงพอใจในชีวิต

ด้านที่ 2 อึดทนในทศน์

ด้านที่ 3 ด้านสุขภาพและการทำหน้าที่ของร่างกาย

ด้านที่ 4 ด้านสังคมเศรษฐกิจ

ด้านที่ 1 ด้านความพึงพอใจในชีวิต

คำชี้แจง เป็นการวัดความพึงพอใจในชีวิต โดยเป็นมาตราส่วนแบบขั้นบันได 10 ขั้น โดย

1 หมายถึง พึงพอใจในชีวิตน้อยที่สุดหรือไม่มีความสุขในชีวิต

10 หมายถึง มีความพึงพอใจในชีวิตหรือความสุขอย่างเต็มที่

ให้ท่านเลือกระดับขั้นบันไดที่แทนความรู้สึกพึงพอใจในชีวิตของท่านในปัจจุบัน

10	พึงพอใจในชีวิตมากที่สุด
9	
8	
7	
6	
5	
4	
3	
2	
1	
0	พึงพอใจในชีวิตน้อยที่สุด

คำถามที่ 2 อัตมโนทัศน์

คำชี้แจง แบบวัดนี้เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้สึก ความนึกคิด ที่ท่านมีต่อตนเอง เกี่ยวกับลักษณะรูปร่าง หน้าตา บุคลิกภาพ ความหวัง การยึดมั่นในศาสนา การยอมรับ และรับรู้ถึงคุณค่าตนเอง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำถามที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด เพียวคำตอบเดียว ซึ่งการเลือกตอบให้ถือเกณฑ์ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านน้อย
น้อยที่สุดหรือ ไม่มีเลย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านน้อยที่สุดหรือ ไม่มีเลย

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุดหรือ ไม่มีเลย
ด้านร่างกาย					
1. ท่านรู้สึกว่าร่างกายอ่อนแอ ไร้เรี่ยวแรง					
2. ท่านรู้สึกพอใจในรูปร่างและลักษณะที่เป็นอยู่ขณะนี้					
3. ท่านสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้เหมือนเดิม					
4. ท่านรู้สึกว่าร่างกายเสื่อมลง					
5. ท่านสามารถจัดการเรื่องอาหารและการพบแพทย์ได้					
6. ท่านรู้สึกว่าร่างกายแข็งแรงสามารถทำงานได้ตามปกติ					

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด หรือ ไม่มีเลย
7. ท่านรู้สึกอย่างไรในรูปร่างและลักษณะที่ เปลี่ยนแปลงไปในทางที่เลื่อมลง					
ด้านความมั่นคงในตัวเอง					
8. ท่านรู้สึกผิวน้ำใจที่ต้องควบคุมอาหาร					
9. ท่านรู้สึกวิตกกังวลเกี่ยวกับภาวะ แทรกซ้อนจากเบาหวาน					
10. ท่านสามารถทำจิตใจให้สงบ และ ยอมรับการเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นได้					
11. ท่านรู้สึกว่าหงุดหงิดง่าย					
ด้านศีลธรรม - จรรยา					
12. ท่านรู้สึกว่าท่านมีเคราะห์กรรม					
13. ท่านรู้สึกว่าตนเองเป็นคนโชคร้าย					
14. ท่านรู้สึกว่าท่านโชคดีที่ท่านมาตรวจ รักษาได้ทันเวลา					
15. ท่านรู้สึกผิดที่ไม่สามารถทำหน้าที่ที่ เคยทำได้เช่นเดิม					
ด้านทัศนคติและความคาดหวัง					
16. ท่านรู้สึกว่าท่านสามารถกระทำใน สิ่งที่ท่านต้องการได้					

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด หรือ ไม่มีเลย
17. ท่านรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการรักษา					
18. ท่านรู้สึกท้อแท้ที่จะต่อสู้กับสิ่งต่าง ๆ					
19. ท่านรู้สึกว่าสามารถควบคุมโรคได้					
ด้านความภูมิใจในตนเอง					
20. ท่านรู้สึกไร้ค่าที่ต้องพึ่งพาผู้อื่น					
21. ท่านรู้สึกว่าท่านมีคุณค่าต่อครอบครัว และสังคม					
22. ท่านไม่รู้ว่าจะมีชีวิตอยู่เพื่ออะไร					
23. ท่านรู้สึกว่าท่านเป็นภาระในครอบครัว					

ด้านที่ 3 ด้านสุขภาพ และการทำหน้าที่ของร่างกาย

คำชี้แจง แบบวัดนี้เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ และความสามารถในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของท่านในปัจจุบัน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำถามที่ตรงกับพฤติกรรมหรือความรู้สึกของท่าน มากที่สุด เพียงคำตอบเดียว ซึ่งการเลือกตอบให้ถือเกณฑ์ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมหรือความรู้สึกของท่านมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมหรือความรู้สึกของท่านมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมหรือความรู้สึกของท่านปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมหรือความรู้สึกของท่านน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมหรือความรู้สึกของท่านน้อยที่สุดหรือไม่มีเลย

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด หรือ ไม่มีเลย
1. ท่านทำกิจวัตรประจำวันต่างๆ เช่น รับประทานอาหาร อาบน้ำ ไปห้อง น้ำ ได้ด้วยตนเอง					
2. ท่านทำงานบ้านต่าง ๆ ได้ตามปกติ เช่น ซักผ้า รีดผ้า ทำครัว กวาด บ้าน เช็ดรถ รดน้ำต้นไม้					
3. ท่านประกอบอาชีพหรือทำงานได้ ตามปกติ					

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด หรือ ไม่มีเลย
4. ท่านออกกำลังกายเบา ๆ เช่น วิ่งเหยาะ ๆ หรือเดินเร็ว ๆ					
5. ท่านเดินขึ้นบันไดบ้าน 2 ชั้น ได้ โดยไม่ต้องหยุดพัก					
6. ท่านรู้สึกว่ามีเพศสัมพันธ์ได้ตามปกติ					
7. ท่านไปทำธุระนอกบ้านได้ตามลำพัง					
8. ท่านได้พบปะสังสรรค์กับเพื่อนฝูง					
9. ท่านขับรถยนต์หรือขึ้นรถประจำทาง ได้ตามปกติเหมือนก่อนเจ็บป่วย					
10. ท่านพอใจในสมรรถภาพของท่านใน ขณะนี้					
11. ท่านนอนหลับสนิทในตอนกลางวัน					
12. ท่านรู้สึกวิตกกังวลเกี่ยวกับสุขภาพ ของท่าน					
13. ท่านรู้สึกกลัว เมื่อนึกถึงภาวะแทรก ซ้อนของโรค					
14. ท่านปฏิบัติตามแผนการรักษา					
15. ท่านรู้สึกว่าสุขภาพของท่านดีขึ้นหลัง จากการได้รับการรักษาจากแพทย์					

ด้านที่ 4 ด้านสังคมและ เศรษฐกิจ

คำชี้แจง แบบวัดนี้เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับรายได้ และแหล่งที่มาของรายได้ของท่าน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำถาม ที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว ซึ่งการเลือกคำตอบให้ถือเกณฑ์ตามนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่านน้อยที่สุดหรือ ไม่มีเลย

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด หรือ ไม่มีเลย
1. ท่านคิดว่าครอบครัวมีรายได้เพียงพอในการใช้จ่าย					
2. ครอบครัวของท่านมีหนี้สิน					
3. ท่านมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการรักษา					
4. ท่านคิดว่าการทำงานทำให้ท่านรู้สึกมีคุณค่าถึงแม้ว่าจะ เจ็บป่วย					
5. ท่านวิตกกังวลว่าท่านจะทำงานที่เคยทำเป็นประจำไม่ได้					
6. ท่านสามารถลาป่วยหรือหยุดทำงานโดยรายได้ยังได้รับตามปกติ					
7. ท่านคิดว่าอาชีพหรืองานที่ท่านทำอยู่ปัจจุบันเหมาะสมกับท่าน					

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด หรือ ไม่มีเลย
8. ท่านรู้สึกพอใจกับรายได้ของท่าน ที่ได้รับในปัจจุบัน					
9. ท่านมีรายได้บางส่วนที่เหลือเป็นเงิน เก็บออมหรือฝากธนาคาร					
10. ท่านมีรายได้เพียงพอในการใช้จ่าย ต่าง ๆ เช่น การทำบุญ การพักผ่อน					

ภาคผนวก ค.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านคุณภาพชีวิต

1. รองศาสตราจารย์อัมพร เจริญชัย
ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุขศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พนิษฐา พานิชชีวะกุล
ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุขศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจียมจิต แสงสุวรรณ
ภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านโรคเบาหวาน

1. รองศาสตราจารย์สุจิตรา ลิ้มอำนวยลาภ
ภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิพร เสนารักษ์
ภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. นางสาวสุพัตรา ไกรโสภ
พยาบาลวิชาชีพ หออภิบาลผู้ป่วยในระยะวิกฤต โรงพยาบาลศรีนครินทร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านผู้สูงอายุ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วลัยพร นันท์ศุภวัฒน์
ภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจียมจิต แสงสุวรรณ
ภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์ และศัลยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. นางสาวนารี วัฒนชัยฤกษ์
พยาบาลวิชาชีพ หัวหน้างานอายุรกรรม โรงพยาบาลมหาสารคาม